

Stockholms läns landsting
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
tbananacka@sll.se

Yttrande över samråd om ny tunnelbana till Nacka, ert dnr FUT 1403-0007

Nacka kommun har från Stockholms läns landstings Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) mottagit samrådsmaterial för utbyggnaden av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka centrum för yttrande. Samrådet genomförs inför upprättande av järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar. Syftet med samrådet är att informera om utbyggnaden och vald principiell sträckning, samt att få synpunkter på lägen för stationsuppgångar.

Samrådsperioden pågår mellan 9 februari och 12 mars 2015.

Nacka kommuns synpunkter

Stadsbyggnadsperspektiv

På västra Sicklaön, inom det område som betecknas Nacka Stad, pågår arbetet med flera detaljplaneprogram. I syfte att skapa en helhetsbild för stadsutvecklingen har en strukturplan för västra Sicklaön tagits fram. Strukturplanen redovisar den övergripande bebyggelse-, trafik- och grönstrukturen i området. Samtliga tunnelbanestationer i Nacka kommun är belägna inom området Nacka Stad, och områdena kring stationerna ingår i planprogram som är under framtagande.

Nacka kommun vill poängtera vikten av att tunnelbanan planeras utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv. Planeringen av stationslägen och uppgångar ska göras utifrån planerna för Nacka Stad, och placeringen av uppgångarna ska göra det attraktivt att välja tunnelbanan som transportmedel. Kommunen vill också framhålla att det är angeläget att fortsätta att arbeta för att skapa stationsområden som är trygga, säkra och tillgängliga för alla, under dygnets alla timmar.

Kommunen vill framhålla följande principer som särskilt viktiga för det fortsatta arbetet:

- Stationsuppgångarna ska placeras så att bra byten till annan kollektivtrafik möjliggörs. Det är av största vikt att bytespunkterna utformas så att resenärer från

alla delar av kommunen får möjlighet till snabba och enkla byten mellan tunnelbanan och annan kollektivtrafik. Placeringen av den nya bussterminalen vid Nacka C är därför av avgörande betydelse, och Nacka kommun vill återigen poängtera vikten av att Stockholms läns landsting utgör en avtalspart för framtagande av genomförandavtal för tunnelbanan och bussterminalen vid Nacka C.

- Stationsuppgångarna ska prioriteras i områden med hög bebyggelsestäthet i syfte att underlätta arbetspendling.
- Stationerna ska vara trygga, trevliga, tillgängliga och säkra.
- Stationsuppgångarna ska ha tydlig koppling till gång- och cykelnätet.
- Det ska vara lätt att hitta till och identifiera stationsuppgångarna.

Sickla tunnelbanestation

Tunnelbanestationen i Sickla kommer att utgöra en viktig bytespunkt mellan tunnelbanan, Saltsjöbanan, Tvärbanan och bussar på Sickla Industriväg och Värmdövägen. Kommunen vill därför framhålla vikten av att denna bytespunkt utformas för enkla och snabba byten. Värmdövägen och Saltsjöbanan utgör barriärer i området, och kommunen anser att det fortsatta arbetet ska vara inriktat på att stationsuppgångar placeras såväl norr om Värmdövägen som söder om Saltsjöbanan i stationens båda ändar.

Kommunen utreder möjligheterna till en upphöjning av Saltsjöbanan i anslutning till Nacka station. En höjning av Saltsjöbanan på en bro skulle skapa nya förutsättningar för platsen, och det är bra att FUT har ett tätt samarbete med kommunen så att planeringen av stationsuppgångar samverkar med en eventuell höjning av Saltsjöbanan.

Järla tunnelbanestation

Tunnelbanestationen i Järla utgör en bytespunkt mellan tunnelbanan, Saltsjöbanan och bussar. Även för denna station anser kommunen att bytespunktens funktion ska säkerställas. Värmdövägen, Järlaleden och Saltsjöbanan utgör barriärer, och det är således viktigt att stationsuppgångar placeras så att barriäreffekterna av dessa minimeras.

I stationens västra ände anser kommunen att arbetet bör inriktas på en stationsuppgång söder om Saltsjöbanan. Norr om Värmdövägen är en uppgång inte realistisk eftersom kyrkogården ligger där.

I östra änden av Järla tunnelbanestation anser kommunen att arbetet ska inriktas på att det ska finnas en uppgång norr om Värmdövägen och en uppgång söder om Saltsjöbanan. Dessutom måste bytet till Saltsjöbanan göras smidigt och det kan därför vara befogat med ytterligare en uppgång, i anslutning till Saltsjöbanan.

Saltsjöbanan kommer att rustas upp under 2015-2018. Bland annat kommer den befintliga passagen under Saltsjöbanan att byggas ut för bättre tillgänglighet för gång och cykel. Kommunen anser att det fortsatta utredningsarbetet för denna plats ska göras med

utgångspunkten att resande inte ska behöva korsa Värmdövägen och/eller Saltsjöbanan i plan.

Nacka C tunnelbanestation

Stationen vid Nacka C kommer att utgöra en viktig bytespunkt mellan tunnelbanan och den planerade bussterminalen samt motorvägsbussarna. Det är därför av stor vikt att FUT i kommande utredningsarbete arbetar för att byten mellan buss och tunnelbana kan göras så smidigt som möjligt. Trafikförvaltningen och Nacka är i slutskedet av en lokaliseringsstudie för bussterminalen. Kommunen vill framhålla att placeringen och utformningen av bussterminalen är en oerhört viktig parameter för det fortsatta arbetet med stationsuppgångar, och samordningen inom Landstinget är därför mycket angelägen. Kommunen anser därför att Stockholms läns landsting ska utgöra en part i avtalsdiskussionerna för tunnelbanan och bussterminalen.

I området pågår ett omfattande planarbete vilket inkluderar såväl bussterminal som en möjlig överdäckning av Värmdöleden. Tillsammans med Trafikverket och Trafikförvaltningen genomför kommunen en Åtgärdsvalsstudie som syftar till att studera områdets trafikförsörjning och framtida kopplingar till Värmdöleden. Kommunen vill därför poängtera att det är mycket viktigt att planeringen av stationsuppgångar tar hänsyn till dessa planer och utredningar, och att FUT fortsätter samarbetet med att hitta bra lägen utifrån kommunens stadsbyggnadsplaner.

Utöver arbetet med att planera för en bra bytespunkt anser kommunen att stationsuppgångar ska placeras såväl norr som söder om Värmdöleden. Även Vikdalsvägen utgör en barriär vilket måste beaktas i det kommande arbetet, liksom de stora höjdskillnaderna norr om Värmdöleden.

Kulturmiljö

Tunnelbanan kommer delvis att gå genom områden med höga kulturmiljövärden. Eftersom tunnelbanan kommer att byggas i bergtunnel under mark är det främst vid stationernas uppgångar som kulturhistoriska intressen behöver beaktas. Tunnelbanans stationer ligger i anslutning till flera utpekade kulturmiljöer av kommunalt värde. Om stationsuppgångarna kommer att förläggas inom dessa områden så bör placering, utförande och gestaltning förhålla sig till den befintliga miljön.

Kyrkobyggnader står under kulturmiljölagen. Det ligger inom ramen för järnvägsplanen att göra en riskbedömning för det kyrkliga kulturminnet Nacka kyrka. Förutom den rent tekniska aspekten så anser kommunen att planen och dess genomförande även bör förhålla sig till kyrkan, kyrkogården och kyrkomiljön i antikvariskt avseende.

Kommunen förutsätter att FUT säkerställer att förebyggande skyddsåtgärder genomförs så att inga skador på befintlig bebyggelse uppstår vare sig under byggskede eller driftskede.

Miljöpåverkan

Inför det fortsatta utredningsarbetet för att undersöka hur tunnelbanan kan påverka grundvattnet vill kommunen uppmärksamma FUT på att det finns risk för att förorenat grundvatten kan förekomma i Sickla. Det kan därför komma att krävas extraordinära åtgärder för att rena grundvattnet innan det avleds.

Byggskede

För byggnationen krävs ytor för etablering samt arbetstunnlar. Nacka kommun vill framföra vikten av att stor ansträngning läggs på att säkerställa att störningar för boende och miljö minimeras under byggskedet. Inte minst behöver effekterna på framkomlighet, trafiksäkerhet och barns säkra skolvägar nogga utredas, och eventuell negativ inverkan minimeras.

Kommunen förutsätter att FUT även framöver fortsätter att samarbeta med kommunen för att identifiera ytor som är lämpliga som etableringsytor. I detta arbete är det av stor vikt att beakta transportvägar till och från etableringsytorna. Kommunen kan inte acceptera etableringsytor på mark som ska detaljplaneras för bostäder före 2025. Kommunen vill även framhålla vikten av att beakta att en god ljudmiljö säkerställs vid verksamhet på etableringsytorna och vid transporter till och från byggarbetsplatserna.

Under den tid som tunnelbanan kommer att byggas, 2018-2025, kommer även många andra stora byggprojekt pågå i samma område. Kommunen anser därför att möjligheter till samordning av transporter bör studeras tillsammans med kommunen, och vid upphandling av arbetsfordon bör miljökrav ställas. Kommunen vill även framhålla vikten av att projektet arbetar för en god hushållning med naturresurser och bra logistik under byggtiden för att minimera transportbehovet.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör